

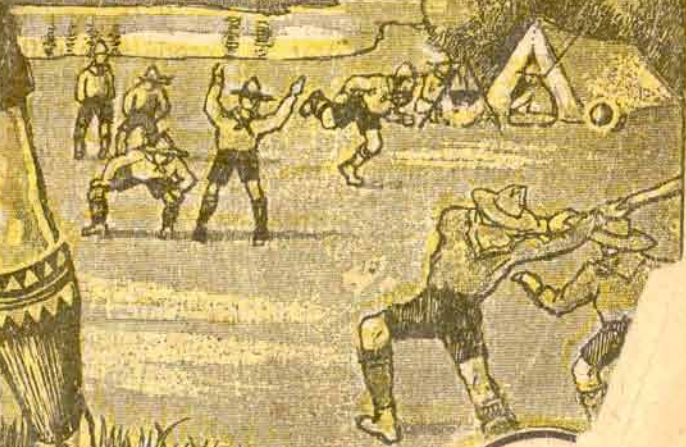
LÓRANT

314

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

5. é
1. sz. 1
1.

Öreg ember újévi éneke.

— Az én naptáramból. —

Irla: **BENEDEK ELEK.**

Száll az Idő, száll, elszállt felettünk,
Észre sem vesszük: megöregedtünk.
A mult időkön el-eltűnődünk,
Jövendővel nem igen törődünk,
Öreg embernek ugyan mit hozhat?
Megszokta már a jót s a rosszat —
Inkább a rosszat!

Csendes öregség: — ez kell minékünk,
Ifjak utjába mi már nem lépünk!
Egy pipa dohány s pohár borocska,
(Asszonynak kávé, ki ahogy szokta),
S Halál komát felkészülve várjuk,
Az ajtót előtte be nem zárjuk,
Inkább kitárjuk.

(Kisbaczon)

Mi már csak élünk, de nem remélünk,
Jöhet akármi, mi már nem félünk,
Nagy földi jókra mi már nem vágyunk,
Elég, hogy szép volt az ifjuságunk.
Ha bús is tán fölöttünk az égbolt,
De ifjuságunk vidám volt, szép volt —
Ó, milyen szép volt!

Szép ifjuságnál a szép öregség
Szébb, azt minékünk elhinni tessék,
Ezt is, azt is mi tapasztaltuk.
Nemcsak örömet, bűt sem sokaltuk.
Igy értünk mi meg szép öregséget,
Áldunk érette, ó, Uram, Téged, —
Téged, ó, Téged!

A pajkos angyalka.

Irla: **CSATKAI JÓZSEF.**

Sok vendég volt a vacsorán. Alfonz és Klárka nagyot nevettek Cili néni tréfáin. De Cili néni az egész társaságot vigan tartotta, noha vagy harmincan is ültek a kastély teraszán. Akkor kezdődött az a csodálatos rejtély, melyet még Serlok Habakuk kiváló detektívse tudott kibogozni. Hirtelen elaludt a villany. Mindenki elhallgatott, de csak egy percre, mert Cili néni nem állta meg, hogy a következő kijelentést ne tegye: Angyal szállt el fölöttünk. Nagyot nevettek e kijelentésen is, nem épen azért, mintha nagyon találó lett volna, csak mivel Cili néni mondta. Mert Cili néni azok közül az istenáldotta emberek közül való volt, akiknek minden szava szívből fakadó humor aranyával van bezománcozva. A villany újból kigyuladt, mielőtt még keresni kezdték volna az okot, hogy mitől aludt ki.

A társalgás vigan folyt tovább, csak gróf Turzó, a házigazda, Alfonz és Klárka atyja, ézegetett nyugtalanul az emeletre. Mintha valami gyanus zajt hallott vallott volna felülről. — Nem halljátok, mintha valami leesett volna a földre?

Hol?
— Az emeleti dolgozószobában.
— Nem hallottam semmit.
— Eredj csak, Alfonz, menj föl a szobamba és nézz ott körül egy kicsit, nem dült-e el ott valami?

Alfonz fölugrott és sietve ment, bár szerette volna meghallgatni történet végét, melyet Cili néni beszélt, de a pap szigorú szava parancs és haladéktalanul kellett engedelmessé válnia.

Amint a lépcsőháza feltele törtetett, egy kis szorongás fogta el. Nem, mintha félt volna, hisz egy másodikos gimnazista csak nem fél? de mégis, tudja Isten... Felér az emeletre, benyit az irodába, felcsavarja a villanyt, körül néz, sehol semmi gyanú, de a szoba közepén, a padlón fekszik egy nagy könyv. Felemeli és odaviszi az íróasztalhoz, mivel az édes apja beíró könyve volt. Aztán lesiet, alig várja, hogy tovább hallgathassa Cili néni. Atyjának elmondja, hogy mit lát fel a földről. Turzó gróf összeráncolja a hmlókát és gondolkodik. Gondolkozhatik, az illetnapig se fogja kitálatni, hogy ki dobta le a beíró könyvet.

Amikor Alfonz benyitott az irodába, az jtó mögött egy kis apró angyalka bujt el, s mint Alfonz a könyv felé ment, az angyalka isurrant az ajtón, felrepült a lépcsőház mennyezetére, ahova kis angyalok voltak festve a fűzők között. Az eleven angyalka elhelyezkedett a festett fűzők s a festett angyalkák közé, hogy észre ne vehessék s ott lapult, amíg a fedeztetését elhárítva nem gondolta.

Honnan került ide az eleven angyal? sakis az eleven angyalok országából, a mennyországból. Aztán mi dolga akadt itt? Szinte semmi. Nem elmondani: szó, a mi szó, egy ki-ki lehet huncukodott a kelleténél, Szent Péter bácsi fölön fogta, oszt sipirc, ki innen, ki onnan, apra kiküldte a mennyországból. Ép olyan mint a mikor a szigorú tanító egy-egy tít gyereket tüntetésből a sarokba állít. A mennyországban azonban nincsen sarok, mert a mennyországnak minden része mennyország, tehát másképpen kell megnevezni azokat az angyalkákat, akik nehezen tanulják meg a mennyi rendszabályokat.

Vacsora után a vendégek a kertbe mentek, egy fél óráig Alfonznak és Klárikának is szabad volt sétálnia, de aztán egy-kettőre fölindegyik a saját szobájába, mert holnap ismét lába kell menni. Amíg a kertben voltak, addig az angyalka sorra járta az összes szobákat. De mivel fő'di munkától elszokott a keze, a kezét ügyetlenséget követett el. Ilyen volt már az is, amikor nekirepült a villanygombnak, ami a pár pillanatra a sötétet az erkélyre. A sötét ügyetlenkedés volt, amikor a beirókönyvet lecsente. Azt hitte ugyanis, hogy képes könyv, aztán, amikor látta, hogy számok és egyéb krikosz-krakszok vannak benne, letette. Alfonz szobájában feldöntötte a tintatartót, rá a magyar dolgozatra, melyet Alfonz holnap fog beadni. Klárika szobájában eltört egy porcellán babát. Turzó gróf pipájába paprikát hintett . . . véletlenül. Csinyt csinyre követett el, miközben különösen arra vigyázott, hogy fel ne fedezzék ökelmét.

Később, amikor a vendégek elmentek, ékelen családi jelenetek követték egymást. Turzó gróf bosszankodott, hogy párnái és vánkosai szétvissza vannak dobálva és gyurva. Befutott hozzá Klárika a tört babával: — Ide nézz, Klárikám, el van törve a babám. Ugy örülök,

mert legalább tudom én már, hogy ebben is fűrészpör van!

Hangosan köhécselve jött be Turzó: — Valaki paprikát tett a pipámba. Jaj de kaparja a torkomat a füstje! — Ki tette ezt? Ki követte el? Ki a tettes?

Bizony lármázhattak jobbra-balra, a tettes a folyosón, a mennyezetet lapult meg.

Másnap folytatódtak a zavarok. A konyhaszekrény ajtaja nyitva volt, a kávéba cukor helyett só jutott, a levesbe só helyett cukor. Turzó gróf mindjobban megharagudott. — Bizonyára valam gonosztevő van a háznál, azonnal telefonálok Serlok Habakuknak, hogy jöjjön és nyomozza ki a bűnöst.

Egy órán belül megérkezett Serlok Habakuk, a detektív, aki sorjában kikérdezett mindenkit, sorra járta a szobákat, mindent jól megnézett. Végül kiment a konyhába, kérte a sőtartót, megízlelte a sőt. — Megállapítom, hogy ennek a sónak só ize van.

— Hogyne, mert a cukrot már kivettük belőle, mondta a szakácsné.

Klárrika hozta a törött babuját: — Habakuk bácsi, bizony isten fűrészpör volt benne.

Serlok Habakuk alaposan megvizsgálta és szigorú komolysággal kijelentette: — Megállapítom, hogy ez a baba el van törve.

Turzó gróf türelmetlenül rászólt: — Azt állapítsa meg, hogy ki a tettes? Minden egyebet megállapítottunk már mi!

— Hát nem tudják, hogy ki volt a tettes?

— Hát persze nem, maga jegesmedve! Azért hívtuk magát, hogy nyomozza ki!

— Jól van, jól van! Hatvan percen belül kiderül minden, de hagyjanak magamra a lépcsőházban.

Amikor Habakuk magára maradt, lehasalt a földre és négykézláb járva szimatolni kezdett, mint egy bundáskutya. Az angyalka óvatosan rászállott és vizskeletport hintett a nyaka közé s aztán usgyi vissza a festett angyalkák mellé. Nagyokat kiáltott Habakuk! — Jajj, a nyakam! Jajj, a nyakam! — mire mindnyájan bejöttek: — No, meg van már a tettes? — Jajj, a nyakam, nem találok semmi nyomot! Egy kissé pihenni szeretnék, meg egy kis papramorgó is jó lenne.

No csak jöjjön Habakuk ur, lesz minden, amit kíván, csak eredményes legyen a nyomozás.

Az anyalka kisurrant a kastélyból, ki a kertből és kint a rácsos kapunál megállott. Meghuzta a csengő fogantyuját. — Csiling, csiling, dalolt a csengő, anyalka pedig elbujt az oszlop mögé. István bá, az öreg kertész, feljött a pincelakásból, megy a kapuhoz, kiszól: Ki az? Senki? Kinyitja a kaput, kinéz: — Tényleg senki. Talán nem is a csengő szólt, talán csak a fülem csengett. István bá szigoruan bemegy. Pár perc múlva ismét szól a csengő: — Csiling, csiling. István bá dörmögve jön: Teringettét, mégsem a fülem csengett! Nyitja a kaput, néz előre, néz hátra, sehoh senki. — Ejnye, ez már mégis csak sok, utca-kölykek ingerkednek velem. Megy vissza a lakásba, azaz megáll és óvatosan visszalopózik a kapuoszlop belső része mögé. Vár és lélegzetvisszafojtva figyel. S ime, mit lát? Az anyalka mosolyogva előbujik és vigan ráncigálja a fogantyút. — Csiling, csiling, — kacag a csengő. István bá előgrik, kézbe kapja a pöttön anyalkát. — Megállj, fékomadta impoztor, majd megtanítlak kesztyűbe dudálni! — és már páskolta is alaposan ökelmét, anyalka pedig sikongott, mert István bá úgy, de úgy elverte, hogy úgy még nemhogy anygal, de még emberfia sem kapott még ki. Ezzel aztán véget ért anyalka bűnhődése, István bá elengedte és utána se nézett. Elégedetten, bajsztát pedergetve ment be és nem is látta, hogy hogyan száll fel a kis anyalka oda vissza, ahonnan kizárták.

Serlok Habakuk pedig, miután jöllakott, kijelentette, hogy ha fejetetejére áll, akkor sem tudja kisütni, hogy ki a bűnös. Bánkódva távozott, de Turzó grófék hamar napirendre tértek a dolgok felett, mivel hasonló rejtélyek többé nem ismétlődtek.

(Szombathely.)

Hótakaró alatt.

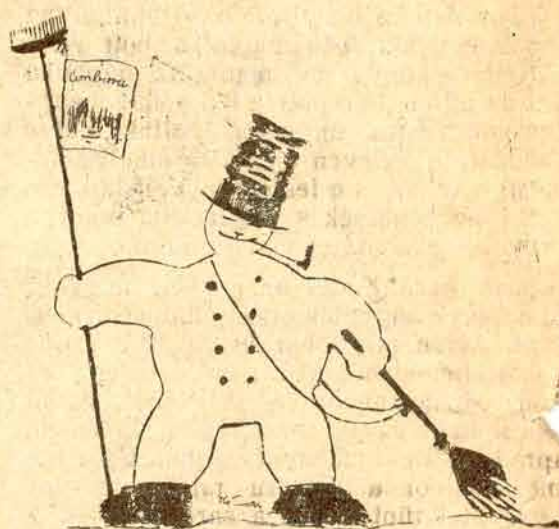
Irta: K. BENDRE RÓZA.

Ne higgyétek, hogy téli fagyban, hótakaró alatt nem lüktet az élet! Óh, a föld szíve — bár lassu dobbanással — a fagyos télből is átment sok szép reménységgel. Zöldelvé virít ott minden, ami — élelképes...

És a lombját vesztett fa? Komor méltósággal meded bár az égnek: évgyűrű vonódik köréje, mert — fejlődőképes...

A mi szívünk is olyan, mint földanyánk szíve: az az érték meg nem fojtja benne a bánat jégkérgé.

(Hegyközujlak.)

A hóember újévi köszöntője.

Boldog új esztendőt kívánok nektek,
Kedves, jó cimborák!
Mikéint a mult évben, most is szeressétek
A kedves Cimbora!

A tél.

Irta: DEÁK BERTA.

Ott künn hideg téli szél fuj,
Itt benn meleg szoba,
Ott künn mindenki didereg,
Itt nem fázunk soha.

Ó, mi szép is innen nézni
A zord, hideg telet,
Mig körülvesz minket itt benn
Az élető meleg.

Ott künn a megfagyott világ,
Csonk kemény és hideg,
Benn kis családunk körében
Honol a szeretet.

Ó, mi szép is innen nézni
A bús, fehér telet,
Mig körülvesz itt benn lágyan
Minket a szeretet.

(Sepsiszentgyörgy)

~ Bálint és Péter. ~

Hevesmegye déli részén, a Tarna folyó-
vize mellett, dombokkal körülvett völgyben
kis falucska feküdt. A dombok o' dalát hatalmas
szilfa erdők borították. A faluba vezető utat
is szilfák szegélyezték. Ezekről a fáktól kapta
Szilasy nevéét a falu. Jobbágyok lakták e falut,
mely az egész vidékkel együtt Szilasy József
úr birtoka volt. A Szilasy család régi nemesi
család volt, amely a birtokát még szent László-
tól kapta.

Mindegyik Szilasy fegyverrel szolgálta az
országot. Hapymány volt ez, amelyet akkor
minden nemes ur követett. József ur is jó ka-
ton volt. Mohácsnál is keményen küzdött a
török ellen. Láta ott a magyar sereg pusztu-
lását és a nagy szerencsétlenség mélyen el-
szomorította. Nem szivesen gondolt Mohácsra,
nem beszélt róla. Tudta, hogy a török ha ki-
vonult is az országból, állandó veszedelemmel
fenyegeti az országot.

Amikor átvette apjától az ősi birtokot, a
régii kastélyt újra építette, megerősítette, hogy
rabló török csapatok ellen oltalmul szolgáljon.
Ez a kastély akár várnak is beillt volna.
Kis domb telején feküdt, hatalmas, magas kö-
fal vette körül. A kapuja kemény tölgyfából
készült és vasbádoggal volt borítva. A kastély
falai néhol önyi vastagok voltak, erős bolt-
ívekkel. Az épület barátságfalanságát vadszö-
ő tette barátságossá, amely a kastély tornyának
ab'akáig kuszott fel. Nyáron zöld, őszkor piros
levél koszoruk ékesítették az óriási épületet,
amely messzire ellátszott a vidéken.

A toronyszobában két legényke üldögélt
nagy, nehéz tölgyfa asztal mellett. Az egyik
József ur fia volt — Bálint. Egyszerű bársony
zeke feszült domboru mellén. Erős, izmos, de
még's karcu ifju volt. Csinos arcán okos, ra-
gyogó szeme volt a legszembetűnőbb. Az apja
szeme: kemény, bátor, a világba néző szem.
A másik fiatal ember jobbágy-ivadék. Fekete
Péter volt a neve. Két esztendővel idősebb
volt Bálintnál. Péter árva gyerek volt és Bálint
urfit szolgálta.

Együtt volt a két jó barát éjjel-nappal.
Együtt étek, együtt nevelkedtek. Most is mind
a ketten ültek a kis toronyszobában és
olvasgattak.

Péter nem irtózott a betűtől. Amikor a
jámbor Ferenc páter tanítani kezdte az urfit,
ő is odafigyelt. Megtanult egyszeri hallás után
mindent. Még a latinban sem maradt el. Nagy
kedvvel olvasta Livius történetét a pun hábo-
ruról; Hannibálról, aki Afrikából elindulva, át-
kelt nagy seregével a tengeren, — elefántjaival,
hadigépeivel keresztül gázolt az Alpeseken,
meg merészelte támadni az akkori világ urát —
Rómát és a világ fővárosa reszketett Hannibál
előtt. Amikor ilyeneket olvasott a szegény job-
bágy fiu, az arca tüzes lett, a szeme lángolt,
fennhangon szava'ta a latin sorokat, megfled-
kezett arról, hogy őt még ember számba sem
veszik. Ott érezte magát Hannibál seregében,
látta, hogy egy éjszaka a punok rőzsét kötnek
a barmok szarvai közé, meggyújtják és egész
nagy csordát hajtának a római tábornak. A
rómaiak halálra rémülten látták az alvilág
rémeit maguk felé dűbörögni, ijedten futottak
meg és az afrikaiak teljesen szétverték sere-
güket. Oh, milyen szép dolgok is vannak el-
rejtözve Ferenc páter könyveiben! Csak ki
kell nyitni azokat és beléjük tekinteni és egy
más világ tárul az emberi lélek elé.

Bálint tanulás közben el is felejtette, hogy
az ő pajtása szegény jobbágy gyermeke. Sok-
szor tünődött is magában, hogy a születés
miért állit olyan nagy korlátokat az emberek
közé? Hogy van az, hogy egyik ember nemes-
nek, a másik jobbágynek születik és szolgálni
tartozik testével, lelkével? Nem értette meg
ezt a nagy különbséget, mely ember és em-
ber közt fönnállott.

Bálint fölemelte a fejét az írásról.

— Mit olvasol, Péter?

— Joviniánus császár históriáját.

— Mi van abban?

— Jovinianus, a büszke császár fürödni
megy. A folyó partján leveti ruháját és a
vizbe ereszkedik. Egyszerre csak idegen em-

ber jön a partra, fölveszi a császár ruháit és a maga cundráit hagyja helyette. Kijön a császár a fürdőből, látja, hogy ruháit elorozta valaki. Mit tehetett? Fölvette a ko'dus gúnyját és bement a városba. Hát az ő ruhájába öltözött embert császárnak tisztelik, őt magát pedig még tulajdon felesége sem ismeri meg, csak a kutyája nyalta a kezét. Jovinianust kivetik saját palotájából és szolgálai megverik. — Eddig olvastam.

— Te Péter! Ez igen különös história. Ilyet nem szeretne olvasni az én apám uram. Eszerint a könyv szerint a ruháról ismerni meg az embert, hogy császár-e avagy ko'dus?

— Hiszen csak mese!

— Ha mi ruhát cserélnék és ismeretlen helyre mennénk, kit tisztelnének urfinak? Téged-e vagy engem?

— A mese szerint — engem!

— Nem csak a mese szerint. Nem merné rólad senki mondani, hogy jobbágy sarjadék vagy, ha uri ruhát öltönnél. Mi különbség van kettőnk között? Olyan erős vagy mint én, eszed épen olyan jó, mint az enyém. Többet is tudsz, mint én. Ferenc páter mindig téged kérdez, ha valaminek nem vagyok tudója. És te minden kérdésre felelsz. Csak véletlen hát, hogy kettőnk közül ki lett az ur és ki lett a szolga? Mert más vérből va'ók vagyunk? Vágjuk meg a karunkat! Figyeljük meg milyen vére van az urnak és milyen a parasztnak! A színe más, vagy a sűrűsége?!

Bálint fölugrott az asztal mellől, föltúrta a zakója ujját,

fölkapta az éles tollfaragó kést és bele is vágott volna a karjába, de nyílt az ajtó, Ferenc páter lépett be rajta.

— Laudetur Jezus, gyermekeim! No, mi az. Bálint? Talán gyilkolni akarsz azzal a szerszámmal?

— Nem biz én! Egy kis vért akartam eresztetni a magam, meg a Péter karjából. Csak azt kívánom látni, hogy mi különbség van az ur és a jobbágy vére közt. Az emberek annyira megkülönböztetik ezt a két fajtát egymástól! Nosza, lássuk!

Ferenc páternek fölillant a szeme.

Ne háborítsd fiam, ezt a dolgot! Az megmondhatom: Minden ember vére egyforma. A jó Isten egyforma ruhába öltöztet föl minden embert, amikor a viiagra küldi őket. Hogy miért jár később az egyik darócban, a másik bársonyban? — azt elrejtette a mi szemünk

elől. Nincs két vadszőlőlevél sem egyforma, pedig ugyanaz az ág hordja. Az egyik árnyéket vet a másikra. És míg az egyikre a nap süt és a fényes melegen sütkérezik, addig a másik levél talán nedves pincelyukban tengődik és soha nem látja a napot. Ha jön az ős és a dör megcsipi, egyformán lehull mind-egyik levél és elsöpri a szél. A darócot és bársonyt is leveti minden ember egykoron. Így tesz Isten igazságot az emberi igazságtalanságon!

Bálint lehajtotta a fejét.

— Igazad lehet, atyám. De nehéz sokszor az igazságot lélekbe fogadni.

— Bizony nehéz az, fiam. Épen azért fordítsuk elménket vidámabb dolgokra. Elkészültetek-e azzal a latin leckével, amelyet tegnap irtam le nektek?

Péter arca fölvidult.

— Megtanultuk. El is mondjuk szépen, szó szerint, ahogy az írva van.

Ferenc páter letelepedett az asztalhoz. Kényelmesen elhelyezkedett egy karosszékekben.

— Hadd halljam a reggeli ébresztésről való páros beszédet. Bálint, te leszel a költögető személy. Kezdjétek!

Péter leült, az asztalra hajtotta a fejét, lehunyta a szemét, mintha aludt volna. Bálint hozzá ment, megrázta a vállát.

Bálint: Heus expergiscere. — (Hallod-e? serkenj fel!)

Péter: Sine, ut dormiam. — (Hadd aludjam.)

B.: Surgendi tempus est. — (Itt a felkelés ideje.)

P.: Nondum diluxit. — (Még nem virradt meg.)

B.: Aperi oculos! — (Nyisd föl a szemed!)

P.: Adhuc gravantur somno! — (Még nyomja az álom!)

B.: Es gliresomnolentior. — (Még a pelénél is aluszékonnyabb vagy.)

P.: Rogo, ne sis molestus. — (Kérlek, ne légy alkalmatlan.)

B.: Non pudeat te asine? — (Nem szégyenkezel, te szamárr?)

P.: Cuius me pudeat? — (Ki előtt reszelkedjem?)

B.: In multam lucem stertere! — (Ennyi sok ideig aludnod!)

P.: Quotam horam sonuit? — (Hányat ütött az óra?)

B.: Jam imminet prima. — (Mindjárt az e'sőt)

P.: Adhuc parum dormiam. — (Hadd aluszom egy keveset.)

B.: Quin surgis piger?! — (Nem kelsz föl te lusta?)

P.: Quomodo tantito? (Hogyan ilyen hamarosan?)

B.: Mox fuste te excitavero. — (Majd bottal keltelek föl téged!)

P.: Jam surgo! Parce precor! — (Már fölkelek! Kiméltj, kérlek!)

Jókedvű mókázással és nevetéssel fűszerezték a fiuk a párbeszédet. Bálint friss hangon parlogtatta a latin szavakat, Péter álmós hangot színelve, válaszolgatott. Ferenc páter maga is jókat mulatott a tréfás mondásokon. Gyakran jóizüeket kacagott.

— Valde bene! Jól van fiuk! Látom, hogy nem töltöttétek hiába az időt. Dicséretet érdemelték!

A fiuk arca piros lett a dicséret hallatára.

— Édes páterkám — szólt hizelegve Bálint — mikor tanulunk már valami szép új dolgot?

Ferenc páter megvakarta a touzúráját.

— Bizony fiaim, azt magam sem tudom. Ti a trivium mesterségeiben már járatosak vagytok. A grammatika, retorika, dialektika nem sokat kívánhat már tőletek. Bevallom, én se vagyok verzátus a többi négy szabad mesterségben: azaz aritmetikában, geometriában, astronomiában és muzsikában. Ezek helyett a pap hasznosabb dolgokat tanul: a zsidó nyelvet, filozófiát, a bibliát és sok mást, mire nektek igazán nincsen szükségletek. Így hát én azt mondhatom, hogy nem tudlak tovább tanítani benneteket.

Bálint és Péter nagyon elszomorodtak. Nem is igen titkolták nagy kedvetlenségüket.

— Jó atyám! Bármilyen szép és sok is az, amit tőled tanultunk, mégis kevés az a mi lelkünk szomjúságához képest.

— Ugyan! Elég ennyi nektek! Ki tud annyit, mint ti? Nemes urnak bőségesen elég a három szabad mesterség tudása. Péternek pedig...

— Igaza van atyám — szólt mély keserőséggel Péter — nekem a kapáláshoz még ennyi tudomány sem illik. Nem is tudom, szabad lesz-e majd Ovidius verseit magamban mondogatnom, ha trágyás szekéren ülve, az uraság földjeit hiz'alni megyek?

A páter sóhajtott.

— Bizony, fiam, nem jól van ez így, de meg kell ebben nyugodnunk. Bálintnak csak tudnék tanácsot adni. Menjen föl Losoncra. Ott van olyan nagy iskola, ahol professzorai vannak a quadriviumnak is. Még tanulhat. Művelheti elméjét. De neked, fiam, nem tudok tanácsot adni. Téged munkába állít az uraság és az ekeszarva mellett elfelejtetted azt, amit

tanultál. A te fajtádbeli emberekről szól az a tanítás, hogy boldogok a tudatlanok és a lelki szegények, mert övek a mennyek országa.

Bálint megrázta a fejét.

— Nem addig van a! Megkeresem édes apám urat. Beszélek vele. Kérni fogom, küldjön föl a losonci kollegiumba. Te is velem jössz, Péter!

— Segítsen az Isten jó szándékodban, fiam. Én megáldom szándékodat. Ő'eljetelek meg gyermekeim, én búcsúzómon tőletek.

A fiúk kezét csókolták a derék barátnak, Lekísérték a kanyargó lépcsőn egész a kastély aljában csobogó patakig. A hidnál váltak el tőle megnehezült szívvel.

(Folytatása következik.)

Beszámoló a nyári vakációról.

— Tizenegyedik és befejező közlemény. —

Édes Nagyapóka!

Én igaz, hogy nem szoktam levelet írni, mert csuful és hibásan írok, de Nagyapótól nem szégyellem magam és én is beszámolok a nyári vakációról. Mivel én rajzolni nem tudok, a rajz-pályázaton csak Emma, a testvérem vesz részt.

A nyári vakáció igen jól telt el, mert július 14.-én felutaztunk Budapestre. Az utazás igen tetszett, mivel igen szeretek vonaton vagy autón utazni. Szinte az egész uton álltam, nem mintha nem lett volna ülőhely, de szeretem nézni az ablakból a vidéket. Gyönyörködtem a hegyekben is, hát még a szép nagy magyar alföldben! A gyönyörű tarka virágos rétekben, a zöld fák közül kikandikáló piros fedelű őrházakban! Végül nagy későre megérkeztünk Budapestre.

Másnap kipihenve, kíváncsian mentünk megnézni a várost. Elmentünk hajóközni a Margit-szigetre, voltunk a Város-ligetben, az állatkertben, a muzeumokban és utolsó este a Király-színházban. Amikor mikor haza kellett jönni, nehéz szívvel tudtam megválni Budapesttől.

Itthon lassan telt az idő, míg egyszer édesapám kijelentette, hogy kimegyünk a

Gyilkostóhoz. Ez egy gyönyörű kirándulás volt. Most, hogy eltelt a nyár, búsan várjuk az iskola megkezdését.

Kezét csókolja szerető unokája:

(Marosvásárhely)

Fekete Juci, II. g. o.

*

Kedves Nagyapó!

Igéretemhez képest én is beszámolok a nyári vakációról. Még a nagy vakáció előtt egy szép és tanulságos kirándulást tettünk Zernest és vidékére tanáraink vezetése mellett Ezen a kiránduláson majdnem az egész leányintézet részt vett.

Junius 12.-én indultunk el Sepsiszentgyörgyről vasuton Brassóba. Itt a vendégszerető református »Szeretetház«-ban vacsorát kaptunk és mindjárt tovább utaztunk Keresztényfalvára. Itt éjszakára kedves szász családnál voltunk elszállásolva, ahol német nyelvtudásomnak nagy hasznát vettem. Különösen az tűnt fel nekem, hogy az egész községben, még az istállóban is villanyvilágítás van.

Keresztényfalván megnéztük a szász templomot és mindjárt tovább mentünk Zernestre, ahol szép berendezésű papir- és cellulóze-gyárat, továbbá a történelmi nevezetességű Propástát és a töröcsvári várat tekintettük meg. Ez

a vár a román királyi család tulajdona és részére kedves lakosztállyal van berendezve. Erről a kirándulásról szép emlékekkel és hasznos tanulságokkal tértünk haza Szentgyörgyre.

Julius elején egy szép vasárnap szüleimmel, két kis öcsémmel és több rokonommal együtt a természet egyik különös csodáját, a Szent Anna tavát néztük meg. Vasárnap reggel mentünk vonattal Bükszadra, ahonnan gyalog mentünk fel a tóhoz. Gyönyörű a tó és az azt körülvevő szép fenyves erdő. A tó keletkezését még a tudósok sem tudják teljes bizonyossággal megmagyarázni. Csaknem az egész napot a tó mellett töltöttük, meg is fürdöttünk a tóban, de csak a szélére mertünk bemenni

Estefelé fáradtan érkezünk Tusnádfürdőre, ahol jól esett a vacsora. Innen ismét vonaton jöttünk haza Szentgyörgyre.

Vakációm legtöbb idejét a »Sugás« fürdőn való nyacalásom foglalta el, amely egyúttal a legkellemesebb is volt. Augusztus 1-én mentünk el szüleimmel és két kis öcsémmel erre a kies és ózondús levegőjű kis fürdőre, amelyek nemcsak jó levegője, hanem gazdag borvíz-forrása is kellemesek a fürdőzőknek.

Időnk itt nagyon kellemesen telt, mert még több barátom nyaralt ott és együtt sokat játszottunk. Felmentek társaságában sok kirándulást tettünk Sugás környékére, nevezetesen megnéztük a Szármány-pusztát, az árkosi kilátót, a Görgötöt, honnan a háromszéki és bárcasági síkságokra van szép kilátás.

Szeptember elsején hazajöttünk, itthon pedig első dolgom volt, hogy kedves Nagyapónak beszámoljak a nyári nagy vakációról.

Maradok hű unokája:

(Sepsiszentgyörgy) * *Daragus Ibolyka.*

Kedves Elek Nagyapó!

Már tavaly le akartam írni a nyári vakációnkat a Cimbora-ba, de elkéstem vele. Hanem az ideit leírom.

Mi minden nyáron ki szoktunk utazni Magyarországra, Debrecen mellé, egy kis faluba, ahol Nagyapá pap. Az idén Mária és Márta, két kis hugunk hamarabb elutazott a nagynénénkkel, minket pedig Apukáék kárpótlásul a Székelyföldön köruttra vittek.

Julius huszonhatodikán délután 2 és fél órakor már a vonaton ültünk: Apuka, Anyuka,

Pali, az öcsém, meg én. Az utunk — Nagyegetdtől, Székelykocsárdon és Marosvásárhelyen át Héviz felé — gyönyörű volt. Csak az volt a baj, hogy Dédánál, ahol a legszebb a vidék, már sötétedett, de azért egész Palota-Plávig láttunk mindent, mert a szép holdvilágos este segítségünkre jött.

Maroshévizre este 10-kor érkezünk meg. Ez volt utunknak az első állomása. Ottan a református papékhoz szálltunk. Nagyon fáradtak és álmosak voltunk, ezért vacsora után rögtön le is feküdtünk. Másnap délelőtt elindultunk, hogy meglekintsük a Banffy-fürdőt. Sem a fürdőben, sem a szállodában nem voltunk, azokat csak kívülről néztük meg, de elsétáltunk a fürdő feletti fenyves erdőbe, amely, Anyuka szerint, többet ér az egész fürdőnél. Gyönyörűek voltak azok a piros te-tejű mérges gömbök, meg amelyek olyanok voltak, mint a só-kivirágzás és kemények, mint a tápló. Az egyik tisztáson nagy virág-bokrétát gyűjtöttünk, azzal indultunk is haza felé, mert sűrű fellegek kezettek gyülek zni az égen. A fellegek elvonultak, eső nem volt, ezért Anyuka megengedte, hogy délután elmenjünk fürdeni Bandival, aki hetedik gimnáziumot végzett. Mi annyira megkedveltük a fürdőt, hogy másnap is elkérezünk. Hévizen csak két napot töltöttünk, a mi nagy bánatunkra. Szerda reggel már kint voltunk az állomáson. Csunya, ködös idő volt, amikor vonatra szálltunk, de később kitisztult. Szárhégy körül nagyon érdekes és szép a vidék: a fehér, márvány hegyek, az ut márvánnyal van ki kövezve, amitől olyan szép fehér, hogy csak úgy csillog a nap fényében.

Délben érkezünk Málnás faluba, utunk második állomására; itt a vonatnál várt minket Tökés Jóska bácsi. Málnáson egy hétig voltunk. Onnan több kirándulást tettünk Málnás fürdőre, Tusnádra és Szentgyörgyre. Szentgyörgyön megnéztük a Székely nemzeti muzeumot. Mekem legjobban tetszett a történelmi rész, amelyből leginkább megragadta a figyelmet Gábor Áron egyik agyuja. Málnáson megfürdöttünk a Herkulesben, amely olyan hideg, erős és szénsavas, hogy minket csak Apuka mártogatott. Amikor kikeltünk, valóságos csatákat kellett vívunk a szunyogokkal s mire kiértünk az utra, csupa hólyag volt a testünk, de mi örömmel türtük a fájdalmat.

Az egész körutunk főcélja Brassó volt, ahol Apuka a leánydiák-konferencián vett részt. Ide hatodikán utaztunk. Az állomáson várt bennünket Apuka, mert ő három nappal hamarabb elutazott.

Nekünk Brassó nagyon megtetszett. Szép, nagy és forgalmas város. Az első kirándulást a városban tettük, megnéztük a várost, láttuk a fekete templomot és Honterus szobrát. Másnap délelőtt a Fellegvárhoz rándultunk ki s megállapítottuk, hogy a Fellegvár körül terület el Brassó. Délután pedig a Cenkre mentünk. Nagyon magas hegy, harminc forduló van a szerpentinén, a harmincadik éppen az Árpád szobor lábához vezet. A szobor le vep döntve, csak a magas talapzat látszik. Miután kipihen-tük magunkat a vendéglőben, haza felé indul-tunk s holtra fáradva érkezünk haza. Vasárnap harmadnap a Kilátóhoz akartunk menni, de utközben olyan zápor kezdett, hogy minket fele utjából vissza kergetett. Ezzel be is volt fejezve körutunk s másnap reggel hat órakor már kint voltunk az állomáson s egy fél óra múlva már robogott velünk a vonat hazafelé. Utközben sokat beszélünk két hétig tartó kirándulásunk örömeiről és a gyönyörű Székelyföld szépségeiről.

Enyedre délután kettőkor érkezünk meg. Másnap este utaztunk Nagyapóékhoz Kabára. Kabán nagyon jól telt el a nyarunk, csak az volt a baj, hogy mindennap tanulni kellett az abszolválóra: ami szeptember negyedikén és ötödikén meg is volt.

Kezét csókolja Nagyapónak:

(Nagyenyed) Juhász István I. gimn. o. t.

*

Kedves Nagyapó!

Amikor érkezett a nyaralási idő, szüleimmel együtt elindultunk innen július 26.-án Szováta. Utközben bementünk Vásárhelyre és ott voltunk 29.-ig. Aztán elmentünk Szováta. Ott az idő nagyon kellemesen telt. Volt nagyon sok barátom. Nagyon tetszik nekem Szováta, de leginkább a Medve tó és a környéke. Reggel 9 óra felé mentünk fürödni és 1 órakor mentünk haza és azután ebédelni mentünk a vendéglőbe. Minden délután aludtunk egyet és azután kimentünk a Patak majorba és ott maradtunk egész estig. A Patak major kiránduló hely. Aztán hazamentünk és vacsoráztunk. Ha szüleimnek jól esett, elmen-

tek a kávéházba és ott voltak egész 12 óráig. Amikor jó kedvük volt, elvittek minket is a kávéházba, vagy tombola estekre. Ott volt egy bűvész, aki tartott egy gyermekelőadást. Ott volt a híres Beregi Oszkár is, adott egy szavaló estét. 5 hétig voltunk ott. Hazajövet újra bementünk Vásárhelyre, ahol 3 napig voltunk. Nagyon hamar eltelt a nyár és nagyon sajnáltam ott hagyni Szováta. Voltunk Parajdon a sóbányában, Igen tanulságos kirándulás volt és érdekes. 1000 lépcsője van a bányának, de mi csak 500 lépcsőn mentünk le, mert nagyon fárasztó volt. A vezető egy tűzcsóvát dobott le és így mi az egész tárnát láttuk megvilágítva. Nagyon szép volt.

(Csikszereda)

Senenseib Olga.

*

Kedves Elek Nagyapó!

Először is közlöm Nagyapóval, hogy a multkori levelemben megígértem a beszámolást a nyári vakációról, hát most betartom ígéreteimet, mert azt mondja a közmondás is: Igeret szép szó, ha megteszik, úgy jó. Nekünk május 28.-án fejeződött be a tanítás. Akkor kezdődött az arany szabadság. Szép idők voltak, lehetett fürdeni és kirándulni. Vasárnaponként kirándultunk. Hol Boliba mentünk, hol Szurdukba, a mi gyönyörű szép kiránduló helyünk. Hétköznap d. u. 2-3 órakor fürödni mentünk, azután haza és segítettünk szüleinknek. Így volt az egész két hónapig, én aztán elmentem Dévára egy nagynénimhez. Ott nagyon jól volt, minden nap voltunk a parkban és azonkívül, amikor szép idő volt, mentünk fürödni a strandra. Az utolsó napokban volt egy iparos multság, melyre mi is elmentünk. Másnap-délben hazajöttem. Elmeséltem itthon, hogy hol voltam és mit láttam. Aztán hozzáfogtam az iskolai dolgokhoz. Most már Isten segítségével járom a II. gimnáziumot. Kis hűgömmel is ugyanígy telt el a nyári vakáció.

(Petrozsény)

Kezét csókolja:

Hirsch Gizi, Babu és Nuszi.

A rabló.

Tanító: Jánoska, 30 minusz 15 menny?

Jánoska: (hallgat).

Tanító: Ha neked 30 almád van és elveszek belőle 15-öt, mennyi mara neked?

Jánoska: Csakhogy tanító ur egy almát sem veszel tőlem, mert a tanító ur nem rabló ám!

(Szilágyosmlyó)

Láng Endre.

A ledőlt szobor.

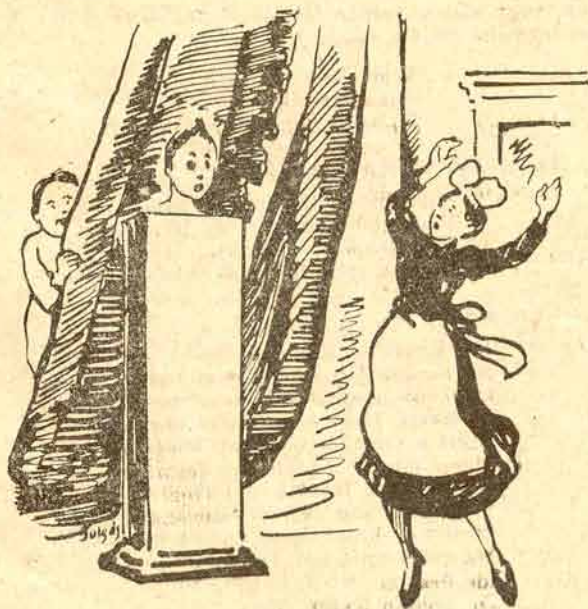
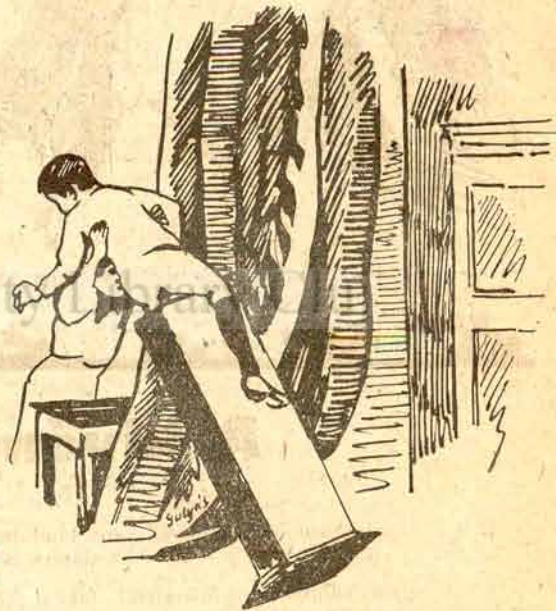
— Öcsike levele. —

Édes nagyapókám, én mostanában a világ legnagyobb költőjének, Petőfi Sándornak a verseit olvasgatom. Ujra meg újra elolvasom egyik-másik versét, nem tudok betelni a gyönyörűséggel. Tegnap este például a »Ledőlt szobor« c. költeményt háromszor is elolvastam, s azt hiszem, már hiba nélkül el tudnám szavalni. Egyszerre aztán, képzelje édes nagyapókám, ebből a fenséges szép költeményből eszembe jutott, hogy egyszer én is voltam szobor, mégpedig élő, majd ledőlt szobor, miként a Petőfi szobra, amely e hazát példázta. Igen, a magyar hazát, mely sok század óta magas hegy tetején állott, aztán ledőlt...

Ugy történt az én ledőlt szoborságom, nagyapóka lelkem, hogy új szobalány állott be hozzánk, mégpedig székely lány, aki azonban már esztendő óta Pesten lakott, ami abból is kitűnt, hogy nagy begyesen állított be s a mamát rövid jónapot-tal üdvözölte.

— No, megállj, gondoltam magamban, hamar kifüstöllek én inren. Gondoltam ide, gondoltam oda, egyszerre csak a buksimra koppantok: megvolt a nadselű gondolat! A szalon egyik sarkában egy szobor álldogált, de szobor nélkül. Ez az állvány, persze, belül

üres volt. Nos, elhatároztam, hogy szobor leszek. Hőfehérre mázoltam az arcomat, elhelyezkedtem az állványban alkonyatkor s ott allok, míg bejön Katóka, akinek otthon ugye. Kati volt a neve. Közöltem Andrissal nadselű gondolatomat, helyben hagyta, megbújt a függöny mögé, amely előtt a szobor állvány álldogált s izgatottan vártuk Katókat.

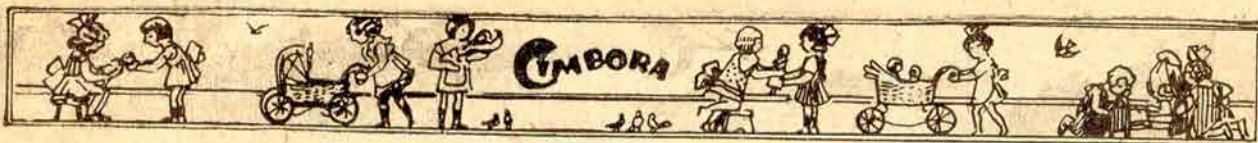

Szerencsére, nem sokáig kellett várnunk belépett Katóka, s a miker megpillantotta kísérteties profikámat, nagyot sikoltott.

— Heh! szólaltam meg én dörmögős hangon — ki vagy te földi fereg? Hogy mered zavarni nyugalmamat!?

— Mit!? Szedte össze magát hirtelen-váratlan Katóka, azt hiszed megijedek tőled? Székely leány vagyok én! Tudd meg, hogy én a leánya vagyok annak a székely asszonynak, aki még az ördögtől sem ijed meg, várj csak lelkös lelköm! Hozom a kefeseprűt!

— Tyhü! Ennek fele sem tréfa, mondám én. Kitelik tőle, hogy elnászpágol a kefe seprűvel. Hé, bátyó, szóltam Andrissnak — kapaszkodj bele az állványba, düjdsd magad felé, hadd mászok ki.

Egy-kettőre ledőlt szoborra váltam, az

állványból kimásztam, aztán mindketten meghúzódtunk a függöny mögött s vártuk, had lám, mi lesz. Hiszen, nem kellett sokáig várakoznunk, rohant be Katóka a kefeseprűvel, mint valami lándzsával, s ádáz haraggal dőfte meg az állványt. Persze, az üres állvány rögtön feifordult s a hős székely leányzó most már csakugyan hitte, hogy ördög volt benne.

— Köszönd, mondá nagy diadallal, hogy elináltál ebadta ördöge! s büszkén jelentette a mamának, hogy mint füstölte ki az ördögöt. Andris meg én ártatlanul hallgattunk, a mama pedig megdicsérte Katókat:

— Brávó, Katóka, csak füstölje ki más-kor is az ördögöt! Mert bizony ide néha-néha elátogat az ördög. És hirtelen felém illant a mama szeme, s ebben a villanásban benne volt: Hát bizony ez a nadséü gondolat hátrafelé sült el, édes öregem!

A másolat hitelül:

ECEK NAGYAPÓ.

A kíváncsi vadrózsza*)

Irta: CSÜRÖS EMILIA.

(Ezt a szindarabol a tanítónénik vagy tanítóbácsik név- vagy születésnapján játsszák el az iskolásgyerekek más alkalomra is át lehet formálni tetszés szerint.)

A színpad erdőrésztlet, köröskörül fákkal, közepén egy bokor. Vadrózsza tünderke úgy van elbujva, hogy virágnak látszik.

SZEREPLŐK:

Vadrózsza tünder
Fagyöngy urfi
Tik és Tuk, két gomba manó
Tél apó
Tizennégy hópihe
Szél
Zuzmara
Jégcsap

Vadrózsza: körüláncolja a bokrot

Jaj de jó, jaj de jó,
Bosszankodhatsz, Szél anyó,
Tavasztünder messze jár,
Nyomában sétál a nyá,
Bucsuzóban már az ősz,
Szöllőt nem őriz a esősz

*) Legelőszőr Kolozsváron Trefan Leonard Ferenc-rendi házfőnök névnapján adták elő XI -26.-án.

Nemsokára hull a hó,
S megérkezik Télapó
Jaj de jó, jaj de jó, jaj de jó!...

Fagyöngy: (előlép a fa mögül)

Micsoda ostoba tavaszi láрма
Veri fel csöndes, nema birtokom
Úgy látom, te vagy Vadrózsza lányka,
Hogy k rülsz ide, tudni akarom?

Vadrózsza:

Jaj, kérem szépen, piros gyöngyös bácsi,
Ne haragudjon, bűnös nem vagyok,
De nagyon vágytam Télapót meglátni
És havat, jeget nézni, hogy ragyog.
Azért a szemem szorosan lezártam,
Mikor minket a szellő költögel,
Átaludtam a tavasz egyfolyában
S aludtam míg nyár s ősznek vége lett
Most azt várom, hogy csilingelő szánkón
Ide érkezzen fehér Tél apó
De boldog leszek, hogyha majd meglátom
A zuzmarát és azt, hogy hull a hó.

Fagyöngy:

Balga lünderke, kár lesz arra várnod,
Majd légedet is megdermeszt a jég,
Ha zuzmarások a fák koronái
S az égboll szürke, nem ragyogó kék.

Vadrózsa:

Nem félek attól, hiszen szürke az ég,
Ha végig szánt rajta nyári zivatar,
De zöldül bokrunkon a sok levél,
Mely minket óva, védve betakar.

Fagyöngy: (nagyot kacag)

Hahahaha, te oktondi tündérke,
Hol lesz akkor majd a levél, a lomb,
Havas mezőkön merre Tél apó jár,
Nincs zöld levél, nem szót akkor kölömp.

Tik és Tuk: (két gomba manó bekukueskálnak jobbról balról és csufondáros hangon kiáltják többször)

Fagyöngy: . . . Fagyöngy: . . .

Fagyöngy:

Ej, ki hív engem, li vagytok manók?

Tik:

Gyere játszani, fogócskázni velünk!

Tuk:

Aranylegyet fog hálónkban a pók.

Fagyöngy:

Csill! Nézzétek csak, kit találtam ilyen
Egy elkésett, kis vadrózsa lünderét
Ki oktondian kíváncsi a télre
És megvárta míg nyár s ősz végel ért.

Tik: (csufolkodva)

Most virullál ki drága gyönyörűség,
Eddig nem volt tán ráérő idő?

Tuk:

Vagy megvártad a fecske költözését
S míg a fenyő a fellegekig nőtt?

Vadrózsa:

Én nem tudom, mért csufolkodtok velem,
És kik vagytok, ti csuf gonosz fiúk?
Hagyjatok engem békén tovább mennem,
Az erdő nagy, sokfelé visz az út.

Tuk:

Hóhó, nem úgy van!
Itt mi vagyunk az urak,
Mihelyt lehullott a legelső dér,
Tavaszi, nyári, őszi, virágos királysága
Az első dérről itt már véget ér.
Te nem vagy más, csak egy elkésett vándor
Illő hát, hogy kedvünkre cselekedj,
S ha akarjuk, majd leszeded a fáról
Nekünk a tollászokodó verebel.

Vadrózsa:

Én nem akarok tinéktek szolgálni,
Én csak Télapót várom csendesén.
Nem fogok többé bohó táncot járni,
Ti is hagyjatok békét énnekem.

Tik:

Mordizom adta, még nyelvelni is mersz?
Mindjárt kitépem diszes szirmodat!
Sólyomfészkes-kösziklám rejtekében
Tudod, hogy én rendezem a vihart?
Egy intés kell csak s úgy felkap a szélvész,
Hogy a földet föbbé nem láthatod
Keringhatsz fent a szürke fellegek közt,
S hogy nyelves voltál, akkor bánhatod.

Vadrózsa: (nagyon meg van ijedve, összeszerzi a két kezét)

Kérem szépen . . .

Tik:

Semmi kérem, mert az én hatalmam
Odáig fel, a fellegekig ér
Én akarom, hogy szálljon el a fecske,
Én akarom, hogy hulljon le a dér.

Fagyöngy és Tuk meglökkik egymást a könyököik-
kel és kefogják a szájukat, úgy nevetnek.]

Tik:

Egy szót se, mikor én beszélek!
Az erdő felett én vagyok az ur,
A parancsomra alszik el a medve,
Nekem fogad szót a farkas, a nyul.
Ha azt mondom, hogy legyen világosság,
A sötétségnek menten vége van,
De sötétet parancsolok a földre,
Amikor fáradtnak érzem magam.
Ha én akarom, susorog a mennykő,
Villám sújta az évszázados fát,
A haragomtól visszhangzik az erdő,
Minden madár ahb hagyja dalát
Az én hatalmam . . .

(Fagyöngy és Tuk hangosan nevetnek.)

Tuk:

Hahaha, hahaha, az erdő királya,
Ki volna más, mint hü barátunk, Tik?
Az ő hatalma a felhőket járja,
De hogyha baj van, rögtön eltűnik.
Elég neki, ha rácsörren egy szarka,
Vagy bokrából ha felriad a nyul,
Tik hatalmának se hire, se hamva,
Az első odvas fában meglapul.

Tik:

Nem igaz, hazugság, mindig így csufolkodsz
Ez a mondókád régen ismerős,
De meglátjuk, ki a legény a gáton,
Hogy kettőnk közül ki a nagyobb hős.
(Kinyújtja a nyelvét és elszalad.)

Tuk:

Ej, no! Én állok elibe, a fogadást tartom,
Elesitem jó előre füzfalevél kardom.

Fagyöngy:

Hallgass el már, Tuk barátom, elszellett a másik,
Meg sem is áll bizonyára gombakunyhójáig.

Tuk:

Igy hát mégis én maradtam a legény a gáton,
Mert két manó egy csárdában nem fér, Tik barátom.

(Ezt a másik manó után kiáltja.)

(Vége következik.)

Elek nagyapó üzeni:

Korbuly Margit, Köpec, Háromszék-megye. Ha még nem kaptad volna meg a nyert könyvet, közöld velem, mert ez azt jelentené, hogy elkallódott a postán. Azt a naptárt nekem is megküldötték, amelyben a fényképet láttad, az aláírása azonban hibás, mert nem a kisbancóni házamban történt a felvétel, hanem Székelyudvarhelyen, Tompa Lászlónak, a kitűnő költőnek a házába. **Ellás Elza.** Nagyon örülsz, hogy unokám lehettél, én meg annak, hogy az első leveledet nekem irtad. Igazad van: minden kezdet nehéz, de te diadalmasan megküzdöttél a kezdet nehézségeivel, mert már első leveled kifogástalan. Csupán — ami nem csoda — arról feledkeztlél meg, hogy hol kell a leveled, de ezt a következő leveledben pótolni fogod s tudom, többé meg nem feledkezel a levélírás e fontos szabályáról. — **Farkas Mária, Kolozsvár.** Amíg édes jó anyád a kórházban feküdt, ott összebarátkoztál egy nagy, hatalmas kutyával, melynek Leó a neve, s mely kint a harc-léren megmentette két tisztnek az életét, közben maga is megsebesült. Nagy örömmel látom leveledből, hogy mennyire szereted az állatokat, s hogy neked is van egy drága kutyád, a Cunci, mely olyan okos, hogy ha a kutyáknak iskolája volna, a Cunci volna az első tanuló. Ez a Cunci, amikor neked sok tanulnivalód van és te busulsz emiatt, lefekszik a földre, az egyik lábbal átöleli a fejét, s amíg te tanulsz, addig ő busul. Mikor aztán kész vagy a leckéd, nagy jó kedvvel játszottok együtt. Bizony, megérdemli a Cunci, hogy szeressed. De kü-lömben is az állatok szeretete, jó szívre vall. — **Tóth Mancika, Kolozsvár.** A második B. osztály tanuló a vagy s verset irtál arról, hogy mi az élet? Én a hatvanhetedik esztendőm taposom, sok mindent láttam, tapasztaltam, örömben, bánatban volt bőséges részem, de ha valaki azt kérdezné, mi az élet, bizony-bizony, nagy zavarban lennék, mert kielégítően aligha meg tud-nék felelni erre a kérdésre. De te már megfelelsz, még-pedig így: „Az élet nem egyéb, mint gond és bánat.” Honnan tudod te ezt? Hát örömben sohasem volt részed? Ugy-e, volt? Nos, ha volt, akkor mégis nemcsak gond és bánat az élet. Tudod, mit mondd neked, Mancika? Azt mondom én neked: ne rontsd meg szép gyer-mekkorodat az életről való gondolkozással, hanem, amikor szépen elvégezed a tanulnivalót, ha vannak testvé-reid, játszáll a testvéreiddel, ha nincsenek, játszáll a bar-átáiddal. Ráérsz te még arra, hogy az életről elmél-kedjél. — **Gruenwald Győző, Nagyenyed.** A négy soros versike ismerősnek tetszik. Ha nem is olvas-tam ezt, de olvasfam ehhez fellüőően hasonlatos. A rejtvényt zavarosnak találom. Én is sajnálom, hogy meg kellett válnok a Cimborától, de azért ezután is bátran írhatok neked és én érdeklődő-sel kísérem további fej-lődésedet. — **Szilvássy Károly, Szinerváralja.** A takarékos-ságnak is megvan a maga határa. Oly apró betűkkel írod a levelező-lapodat, hogy a betűk valósággal összefolyának. Még nagyítóüveggel is nehéz volna e olvasni. Nem az én szemem miatt figyelmeztetek a nagyobb betűvel való írásra, hanem a tied miatt, mert az enyém már megszokott mindenféle rossz írást, s a hátralehető egy két esztendő már kibírja valahogy. Egyébként megállapítható valamelyes fejlődés a versed-ben, de egyelőre óva intelek a két-három szóból álló,

rövid soros versek írásától, mert ehhez nagy gyakorlottság kell, s magadéfajta szárnypróbálgató ilyen rövid so-rokban nem tudja világosan kifejezni azt, amit ki akar fejezni. — **Szabó Erzsébet, Losonc.** Szívesen fogadlak unokáim közé s nem lehetetlen, hogy idővel még munkatársaim közé is befogadlak. Három versed közül a „Rózsa álma” figyelemre méltó, s buzdításul kö-zölhető is volna, de amennyire gyakorloltnak látszol már a verselésben ennél a versnél, a másik kettőnél a leg-nagyobb mértékű gyakorlattanságot áruod el Magya-rázd meg nekem, mi lehet ennek a fellüő kü-lömbőségnek az oka. — **Zsigmond Sándor, Cainfi.** De már azért csakugyan nem tudok haragudni rád, hogy nagy-gon szeredsz írni nekem. Hát csak írdál szorgalmasan, tedd próbára nagyapót, vajjon megharagszik-e rád ezérl. Remélem, a nyert könyvet már megkaptad; ha nem, kö-zöld velem. Az unokák mind itt voltak a nyáron. De azt már nem é-tem, honnan veszed, hogy Ócsike mostaná-ban ritkábban termeli a nádselü gondolatokat. Mióta megszűnt a betegeskedése, éppenséggel nem lehet pan-aszkodni rád. Írtam a kiadóbácsinak, hogy a 40 számot pótolja, mert édes apukád év végére be akarja költetni az összes Cimborákat. — **Sereszter Anna, Bo-dóla, Háromszék-megye.** A szám és a név-rejtvényed sorra kerül, a kép-rejtvények nem alkalmasak a sokszorításra. Írtam a kiadóbácsinak, hogy a címszala-gon Bódotát javítsa ki Bodolára. — **Ehrenfeld László, Magda és Miklós.** Ime, közlöm a László kívánságát: szeretne levélzni egy lizenhárom éves temesvári fiúval. De, ugy-e, nem lesz baj, ha az a fiu egy évvel fiatalabb vagy öregebb lesz? A pótlórejtvény sorra kerül, s a kiadóbácsi is pótolja a nyert könyvet, melyet ezérlt három hóráppal nyertetek, de még nem kaptátok meg. — **Szabó Miklós, Kolozsvár.** Nemcsak rejtvénymegfejlést, de levelet is várok tőled. — **[Szóke Józka, Kászón-Imper.** Ugyan-eztl üzenem neked is. — **Babcsák Iluska, Betf-Ien.** Amikor éppen be akartad dobni a leveledet vasu-tli postaládába, leesett a bélyeg róla, s így bélyeg nél-kül indult utnak a leveled. Soh' se busul emiatt, mert bizonyos lehetsz abban, hogy az a levél ott fogja meg-érni az újesztendőt is a postaládában, aminél én a vasu-tli postaládákat ismerem. Fontosabb ennél, hogy a létra-rejtvényed jó és sorra kerül. — **Gersch Testvérek, Szatmár.** Jól megfejlítették a rejtvényeket. Ami a hoz-zám való juttatást illeti, legcélszerűbb egyenesen Kis-baconba küldeni a megfejléseket, akkor sohasem késtek le. — **Tátay György, Budapest.** Azt írod, hogy nem Segesvárról és Kolozsvárról, hanem a Balaton mel-letti Révfülöpről akarsz beszámolótl írni, mert ez volt a fő nyaraló helyetek a nyáron és Segesvárra csak augusztusban jöttetek le. Ellát illad: nekem mindegy hogy mi-ről számolsz be, csak az nem mindegy, hogy mikor kapom meg a beszámolótl, mert hiszen már október végén lejárt a pályázat, most meg már decemberben vagyunk. Szóval ezúttal lekéstél a pályázatról, de azért én szívesen elolvasom a beszámolódat, ha elküldöd. Rejtvényeid sorra kerülnek. — **Radó Lenke, Torda.** Most mentél az első osztályba és már levelet írsz nagyapónak még pedig igen ügyesen, aminek az a magyarázata, mert már előre megtanultál olvasni és írni a testvéreidöl otthon. Ezérl igazán dicséretet érdemelnek a testvéreid, te meg külön dicséretet azért, hogy boldog vagy, mert iskolába járhatok. Szeretettel várom további leveleidet. —

Deák Tusika, Sepsiszentgyörgy. November vége felé virágozott nálatok az ibolya, s ezl újságolja több unokám Erdély különböző részeiből. Hát, meg lehetünk elégedve ezzel az ősszel, de már itt a tél, lehullott az első hó, s te is megírtad a verset a télről. Ez a vers sokkal jobb, mint ahogy te szerényen gondold. Természen, fogsz te még ennél sokkal jobbat és szebbet írni, hiszen voltaképpen még gyermek vagy, növendék leánya. Ezt a versedet abban a bizonyos hitben, hogy téged ez nem tesz elbizakodottá, közölni fogom. — **Rábotz Adolf, Kolozsvár.** Minden valószínűség szerint decemberben, de az is lehet, hogy csak januárban, kiadók Kolozsvárt, akkor majd megkapod tőlem a kívánt autogrammot. A kiadóbacsi pótolja a 46. számot. — **Páska Judit, Gidalmás.** Valóban, csudálom, hogy nagy elfoglaltságod mellett ilyen hosszú leveleket tudsz írni. Az a bácsi, aki azt írta a hunokról, hogy a szájuk fülkéig ért, nyilvánvalóan színről-színre látta a hunokat igen valószínűnek tartom, hogy a hunok megérezték, mit fog írni ez a bácsi több mint ezer esztendővel később róluk s erre a gondolatra olyan lelkiükből kacagtak, hogy csakugyan a fülkéig ért a szájuk. — **Markovits Edliff és Dusi Dulkán.** A kiadóbacsi pótolja a 41. számot. — **Bocsánczy Margit Nagyszében.** Ha nehezen ment is, de jól sikerült a megfejtés. — **Gellért Pista Torda.** Szentmiklósról beköltöztetek Tordára s ide kéred küldeni az újságot ezenül, egyuttal azt is írja meg a kiadóbacsi, mikor jár le az előfizetésed. Elhiszem, hogy jobban szerettétek falun, ahol a nagyapának van egy nagy udvara és kertje is van, ahol volt kicsi borju, kicsi malac, de hiszen, ne busulj, majd eljön ismét a nyár, szaladgálhattok kedvetek szerint a szentmihályi nagy kertben. Ha lesz a nagyapának, akinek minden héten kikülditek a Cimborát, hogy elolvashassa, tolmácsold meleg üdvözetemet. — **Berezky Aurás Egresztő.** Nálatok újból virágozott a barka, zöld hajlásokal láttál egy fiatal cserét, négy szál ibolyát is találtál s néhány lóhere virágot is. Aztán írtál is erről a csodaszép ösről. Gyönyörűséggel olvastam ezt a kis leírást, mert én látva-látom a fejlődésedet, egyre azonban figyelmeztellek. Minden valószínűség szerint nem sok idő múlva, mondjuk, amikor már az érettségim tul vagy, kéziratokat fogsz küldeni különböző újságokhoz s ha gondot nem fordítasz a kezédrására, a szerkesztők olvasatlanul fogják félredobni az írásaidat, mert bizony mondom neked, nem minden szerkesztő oly türelmes; mint nagyapó, aki a leghevenyészettebb írást is elolvassa; hátha talál benne valami jót. — **Varga Katóka Csekefalva.** Mióta ismered a Cimborát, egyetlen vágyad, hogy bár levélben bemutatkozzál nagyapóknak. Azt hiszed, a nyáron lett volna alkalmad meglátni nagyapót, amikor Székelyudvarhelyre utazol, de senki sem tudta neked megmondani, — hogy melyik vonattal utazom át Székelykeresztúron. Minden esetre jó, hogy találomra nem mentél be Keresztúrra, mert én autón mentem Udvarhelyre, Patákkalván keresztűl. Várom további leveleidet. — **Illés Imre Margitta.** Azért nem írtál eddig, mert sok a tanulnivalód, meg azt gondoltad, hátha nem válaszolok neked, mert új előfizető vagy. Akár új vagy, akár régi, veheted észre, hogy én minden unokámnak válaszolok s ime, válaszolok neked is. Annak igen örvendek, hogy nagyon szereted a Cimborát s Ocsikét különösen kedveled. — **Mikola Ilonka Kolozsvár.** Ha nem csalódom, most találkozom először a neveddel, de nemcsak megfejtést, hanem levelet

is várok, hogy közelebből megismerjelek. Az írásoddal meg vagyok elégedve s hiszem, majd meg leszek elégedve a leveleddel is. — **Kálló Vilma Szilágyosmlyó.** Örvendek hogy a Senki Tamás c. könyv nagyon tetszett neked, mert ez valóban igen jó könyv. Annak is igen örvendek, hogy ezután ugy osztod be az idődet, jusson levélírára is, s nemkülönben annak is hogy most már könnyebben megy a tanulás. — **Illenc Tibor Arad.** Azért ugyan nem haragszom, hogy megint küldtél egy rejtvénymegfejtést, sőt annak örvendek én, ha szorgalmasan fejlitel a rejtvényt, mert ezzel is élesedik az elmétek s méginkább örvendek, ha a rejtvénymegfejtést be is külditek, mert ezzel gyakorlatotok magatokat az írásban. — **Berger Klári Nagyvárád.** Már azt hitted, mostoha unokám vagy, mert csak öt hét múlva kaptál választ. Ez bizony könnyen megtörténhetett, s meg is magyarázom neked, hogyan. Gyakran megtörténik, hogy egy hélig utazik a leveletek, amíg idejőn, innen megint egy hetet utazik az én üzenetem Szilágyosmlyóra, s hol nyomják az újságot Igen ám, de nem tulságosan megbizhaló posta miatt a Cimborá minden számának a kéziratát két héttel előbb postára teszem, hogy ha netalán elkalódnék a postán a kézirat, legyen idő pótolni. Szóval, körülbelül négy hét múlva kerül megjelenésre a válaszom, de az is lehet hogy öt hét múlva, mert tudnotok kell ám, hogy én minden héten sokkal több levélre válaszolok, mint amennyi egy számba elfér. Ezen azonban nem segíthetek, mert hetenként két oldalnál több helyet nem szoríthatok az üzeneteknek, minthogy az egyéb olvasnivalóknak a rovására menne. Apukádnak és anyukádnak tolmácsold viszont üdvözetemet. — **Madaras Gyurka, Craciunesti.** Nagyon szereted a Cimborát, de most bajban vagy, mert a 45. számot nem kaptad meg és így a Baragladiu kincse c. elbeszélésnek a kezdete hiányzik. Hát ezen segít a kiadóbacsi. De én is bajban vagyok ám, s ezen csak te segíthetsz, ha ugyanis megírod nek m, hogy melyik megyében van az a Craciunesti, amelyikben te lakol, mert a helységnevtárban három Craciunesti van, mégpedig egy van Maros-torda megyében, amelynek magyar neve: Nyáradkarácsony; egy van Máramarosmegyében, ennek a magyar neve Tisza-Karácsonyfalva és van egy Hunyadmegyében, melynek ezelőtt Krecsunesd volt a neve. Minthogy harmadik elemista vagy és azért nem tudsz szebben írni, — mondod te — de egyben meg is nyugtatsz afelől, hogy majd meg tudsz: mindjárt, ahogy ezt az üzenetet olvasod, írd meg nekem, melyik megyében van a te Craciunestid, s állatában írdál szorgalmasan nagyapóknak, majd meglátod, hogy megszépül az írásod. — **Debitzky Miska Marosvásárhely.** Rövid a nyári beszámoló, de igen szépen van megírva, s igazán kár, hogy már nem közölhetem, mivelhogy a pályázat október végével lejárt. Remélem, a jövő nyári beszámolóval nem fogsz lekésni s lesz írivalód bőven, még akkor is, ha az egész nyarat Marosvásárhelyen töltöd. Általában ugy vettem észre, hogy unokáim, ha otthon nyaralnak, azt hiszik, nincs írivalójuk. Ez érthető ugyan, mert amit az ember mindennap lát, annyira megszokottá és közönségesé válik, hogy azt hiszi ez senkit sem érdekel. Hát ez nagy tévedés. Ha netalán a jövő nyáron sem mennél sehová, próbáld meg leírni Marosvásárhely nevezetességeit. Ez engem is érdekelne, nemcsak olvasótársaidat, mert én is csak a régi Marosvásárhelyt ismerem, az újat, a Bernády György bácsit nem.

Az apostol.

A Vécsey hadtest romjait a fegyverletétel után Nagyváradra kísérték. Itt elszállásolták őket s a tiszték neveit jegyzőkönyvbe vették. Az alantas tiszték útlevelet és huszonöt forintot kaptak az oroszok főhadipénztárából s aztán szélnek eresztették őket. Az összeírásnál az orosz fülek előtt nagyon furcsa hangzású magyar nevek miatt, sok kómikus félreértés történt, ami a búbamerült honvédtiszteket is megnevettette. Legmulatságosabb volt egy Apostol Simon nevű tüzértiszt esete:

— Hogy hívják? — kérdezte tőle németül az eszlandi orosz főhadnagy.

— Simon Apostol. — válaszolta a tüzértiszt.

A muszka nagyot bámult, aztán ismét megkérdezte, hogy mi a neve. A válasz ugyanaz volt.

— Mi az ördög? el akarja hitetni velem, hogy maga Simon apostol?

A tiszték közt csendes derűtség támadt.

— Bocsánat, az én nevem Simon Apostol.

— Zu dumm. — morog a muszka s létszótt rajta, hogy sehogy sem érti a dolgot. Egy-két pillanatig reábámult, majd hirtelen ráreccsentett:

— De hát mi közöm nekem a gúnynevéhez. Mondja meg az igazi nevét!

— Apostol Simon.

— No, hát ez istentelenség! Mondja meg legalább, mi a vezeték és mi a keresztnéve?!

A tiszt erre lassan, tagolva mondta el a vezeték- és keresztnévét.

— Hallja, vigyázzon magára, mert ha más nevet mondott, hát lesz a kancsukának dolga!

— Bolond muszkája, még azt hiszi, tréfálni való kedvünk van, sugtak össze a honvédtisztek.
Deák Tusika.

AZ IDEÁLIS
HASHAJTÓ
A
PURGEN
(PURGÓ)
KAPHATÓ

MINDEN GYÓGSZERTÁRBAN

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) Jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írói levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Salu-Mar (Szalmár) Str. Cuza Voda 4.

A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.

Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó Rt.
Felelős szerkesztő: Dénes Sándor

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjusági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.) ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leiért:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és D. ci.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Posta útján is megrendelhetők a pénz előzetes be-
küldése mellett vagy utánvételi.

AZ ÉN KÖNYVTÁRAM

címmel egy igen csinos kiállítású mesekönyv-sorozat megjelenéséről adunk hírt, amely a nagy me-
semondó BENEDEK ELEK szerkesztésében jelenik
meg a legjobb erdélyi írók közreműködésével. Te-
kinthet a kis mesekönyvek nivós tartalmára, va-
lamint olcsó árára, biztosra vehető, hogy ezen
mesekönyvtár ha v o n k é n t megjelenő példányait
minden magyar gyermek megszerzi. Egy-egy ilyen
kis mesekönyv bolti ára 5 leu és minden
könyvkereskedőnél és hírlapárúciónál megvehető.

Köhögésnél,
hurutnál csak a

SIROMALT

használni!

Biztosan használni, ize jó,
Patikában kapható.